

ΤΑ γαλλικά περιοδικὰ γράφουν με ἀληθινὸν θαυμασμὸν διὰ τὸ νέον δράμα τοῦ Ὀκτάβ Μιρμπώ «Les affaires sont les affaires». Εἶναι ἴσως τὸ ἔργον

τὸ ἐκπροσωποῦν τὴν ἐποχὴν μας, λέγει ὁ κριτικὸς Μπομπούρ. Ἀπ' ἐναντίας πολλοὶ τοῦ καθημερινοῦ τύπου ἐκφράζονται δυσμενῶς, ἀποδίδοντες τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ εἰς τὴν ἀριστουργηματικὴν ὑπόκρισιν τοῦ παίζοντος τὸ πρόσωπον τοῦ ἥρωος Λεσά κ. Φερωδύ, τὸν ὁποῖον ὅλοι ἀδιστάκτως ὀνομάζουν εἰς τὸν ρόλον αὐτὸν μεγάλον καλλιτέχνην.

Ὁ Ἰσίδωρος Λεσά εἶναι κάτοχος μεγίστης περιουσίας, τὴν ὁποίαν ἀπέκτησε διὰ χιλίων μέσων, μὴ ὀπισθοδρομῶν καὶ πρὸ τῆς ἀτιμίας αὐτῆς. Τὸ πᾶν εἶναι θεμιτὸν δι' αὐτὸν ὅταν πρόκειται νὰ κερδήσῃ. Ἡ ἀρχὴ του εἶναι ὅτι τὸ χρῆμα εἶναι τὸ πᾶν· τὰ λοιπὰ εἶναι ἀπλᾶ μέσα πρὸς ἀπόκτησιν χρήματος. Εἶναι ἀδιάφορος σύζυγος καὶ ἀδιάφορος πατήρ. Ἀλλ' εἰς τὸ υἷόν του Ξαβιέ συγκεντρώνει ὅλην τὴν ἀγάπην του. Ἡ κόρη του εὐρίσκειται διαρκῶς εἰς σύγκρουσιν πρὸς τὰς ἀδικίας τοῦ πατρὸς τῆς τὰ ὄνειρά της εἶναι πολὺ εὐγενέστερα. Μόνον τῆς καταφύγιον εἶναι ὁ ἔρως τοῦ Γκαρρώ, χημικοῦ καὶ περιμένει ἀνυπομόνως πότε νὰ τὴν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὴν ταπεινὴν ἀτμοσφαιρᾶν ποῦ τὴν περιβάλλει. Χάριν τοῦ υἱοῦ του ὁ Λεσά κάμνει συχνὰ χρηματικὰς θυσίας πληρώνων προθύμως τὰ χρεῖα καὶ τὰς ἀπωλείας του εἰς τὰ χαρτιά.

Τώρα φιλοδοξεῖ νὰ δώσῃ εἰς τὴν κόρην του ἐν ἀπὸ τὰ μεγάλα ὀνόματα τῆς παλαιᾶς ἀριστοκρατίας. Καὶ τὸ κατορθώνει χάρις εἰς τὸ χρῆμα του. Διὰ μεγάλων δανείων ἔχει καταστήσει ὑποχείριόν του τὸν μαρκήσιον Πορσελέ, ὁ ὁποῖος πρὸ τῶν ἀδιεξόδων χρηματικῶν του στενοχωριῶν δέχεται νὰ νυμφευθῇ τὴν κόρην τοῦ Λεσά. Ἀλλ' ἐκείνη ἀρνεῖται. Ὁμολογεῖ ὅτι ἔχει ἔραστήν. Ὁ Λεσά μαίνεται ἐξ ὀργῆς καὶ διώχνει τὴν κόρην του, ἣ ὁποία φεύγει, εὐτυχῆς νὰ ζήσῃ μετὰ τὸν ἐκλεκτὸν τῆς μακρᾶν ἀπὸ τὸ μισητὸν πατρικὸν σπιτί. Ἀλλὰ τὸ κακὸν αὐτὸ ἐπακολουθεῖ ἄλλο τὸ ὁποῖον καταβάλλει τὸν Λεσά τὸν πλήττει ἐκεῖ ποῦ δὲν εἰσχωρεῖ πλέον ἡ δύναμις τοῦ χρήματος. Ὁ υἱὸς του Ξαβιέ φονεύεται ἐκ πτώσεως ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητον. Ὁ θάνατος καὶ ὁ ἔρως ἐνίκησαν τὸν βασιλέα αὐτὸν τοῦ χρήματος. Τίποτε δὲν ἰσχύει κατ' αὐτῶν. Ὁ Λεσά καταβάλλεται ἀπὸ τὴν ἀπελπισίαν του. Καὶ ὅταν ὁ Φίγκ καὶ ὁ Γρίγκ ἔρχονται τὴν στιγμὴν ἐκείνην καὶ τοῦ παρουσιάζουν ἐν συμβόλαιον πρὸς ὑπογραφήν, ὁ Λεσά δὲν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ τὸ διαβάσῃ. Ἐκεῖνοι ἐπιμένουν.

Ὁ Λεσά ἐννοεῖ τὴν παγίδα ποῦ τοῦ στήνουν καὶ ἀναλαμβάνων πρὸς στιγμὴν φωνάζει: Εἴσθε κατεργάρηδες. Θέλετε νὰ ἐπωφεληθῆτε ἀπὸ τὴν λύπην μου. Καὶ μετὰ ὅλον τὸ μέγεθος τῆς δυστυχίας ποῦ τὸν πνίγει ἀπωθεῖ τὸν κίνδυνον ποῦ τὸν ἀπειλεῖ.

Ἡ σκηνὴ μεταξὺ τοῦ Λεσά καὶ τοῦ μαρκησίου Πορσελέ θεωρεῖται μία ἀπὸ τὰς καλλιτέρας τοῦ δράματος ὅταν ὁ Λεσά λέγει εἰς τὸν μαρκήσιον ὅτι ἡ σημερινὴ πλουτοκρατία εἶνε ὀφελιμωτέρα καὶ ἰσχυρότερα τῆς παλαιᾶς ἀριστοκρατίας.

Ἡ τελευταία ἐπίσης σκηνὴ εἶναι τραγικωτάτη, θεωρουμένη ἀπὸ τὰς ὀλίγας καλλονὰς τοῦ σημερινοῦ θεάτρου.